

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อข้าวสารบรรจุถุงของผู้บริโภคในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การสำรวจ (Survey Research Method) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ประชาชนที่อาศัยในจังหวัดเพชรบุรีที่เคยซื้อและบริโภคข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัมและมีอำนาจซื้อ นั่นคือเป็นผู้ที่มีงานทำทั้งที่ทำงานประจำและผู้ที่ไม่ทำงานประจำ โดยโครงสร้างประชากรจังหวัดเพชรบุรีปี 2556 มีประชากร จำนวน 466,967 คน แต่เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรผู้บริโภคที่เคยซื้อข้าวสารบรรจุถุง ขนาด 5 กิโลกรัม จึงใช้วิธีการกำหนดตัวอย่าง 400 ราย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตารางสำเร็จรูปยามานะ ที่ระดับความน่าเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

ตารางที่ 2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อนต่างๆ

ขนาด ประชากร	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน (e)					
	± 1%	± 2%	± 3%	± 4%	± 5%	± 10%
500	*	*	*	*	222	83
1,000	*	*	*	385	286	91
1,500	*	*	638	441	316	94
2,000	*	*	714	476	333	95
2,500	*	1,250	769	500	345	96
3,000	*	1,364	811	517	353	97
3,500	*	1,458	843	530	359	97
4,000	*	1,538	870	541	364	98
4,500	*	1,607	891	549	367	98
5,000	*	1,667	909	556	370	98

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขนาด ประชากร	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน (e)					
	± 1%	± 2%	± 3%	± 4%	± 5%	± 10%
6,000	*	1,765	938	566	375	98
7,000	*	1,842	959	574	378	99
8,000	*	1,905	976	580	381	99
9,000	*	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
∞	10,000	2,500	1,111	625	400	100

ที่มา : Taro Yamane, Statistics: An Introductory Analysis. 1970, p.887

ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

ขั้นที่ 1 เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีแบ่งเขตการปกครองทั้งหมด 8 อำเภอ จึงได้เก็บตัวอย่างทั้ง 8 อำเภอ

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ใช้วิธีการโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sample) เพื่อกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตด้วยคำนวณจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากรใน 8 อำเภอ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงสร้างจำนวนประชากรจังหวัดเพชรบุรีและกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตการปกครอง

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อำเภอเมืองเพชรบุรี	120,605	25.83	103	25.83
อำเภอเขาชัย	53,861	11.53	46	11.53
อำเภอหนองหญ้าปล้อง	38,140	8.17	33	8.17
อำเภอชะอำ	51,264	10.98	44	10.98

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อำเภอท่ายาง	84,611	18.12	72	18.12
อำเภอบ้านลาด	73,462	15.73	63	15.73
อำเภอบ้านลาด	73,462	15.73	63	15.73
อำเภอบ้านแหลม	15,364	3.29	13	3.29
อำเภอแก่งกระจาน	29,660	6.35	25	6.35
รวม	466,967	100	400	100

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 10 มกราคม 2557

ขั้นที่ 3 ทำการคัดเลือกตัวอย่าง โดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sample) ด้วยวิธีแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยสอบถามเฉพาะผู้ที่เคยซื้อข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัมและเป็นผู้ที่มีงานทำ ซึ่งจะทำให้การเลือกสถานที่สำรวจออกแบบสอบถามที่คาดว่าจะมีกลุ่มตัวอย่างในทุกกลุ่มอาชีพ เช่น ตลาดนัด ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าส่งและค้าปลีก ชุมชน เป็นต้น

เครื่องมือการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการศึกษารั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากรศาสตร์เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อข้าวสารบรรจุถุงของผู้บริโภค โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับมีดังนี้

มีผลต่อการเลือกซื้อมากที่สุด	5 คะแนน
มีผลต่อการเลือกซื้อมาก	4 คะแนน
มีผลต่อการเลือกซื้อปานกลาง	3 คะแนน
มีผลต่อการเลือกซื้อน้อย	2 คะแนน
มีผลต่อการเลือกซื้อน้อยที่สุด	1 คะแนน

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ทำการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสอบถามจากผู้ที่เคยซื้อและบริโภคน้ำชาสารบรรจุถุงในการสำรวจด้านลักษณะปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อน้ำชาสารบรรจุถุงของผู้บริโภค จังหวัดเพชรบุรีโดยกลุ่มตัวอย่างของผู้บริโภคจำนวน 400 คน จัดเก็บตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละเขตการปกครองที่สุ่มได้ตามสถานที่ๆ ที่กำหนดไว้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลบทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือสิ่งตีพิมพ์วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน และข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาสภาพทั่วไปของตลาดน้ำชาสารบรรจุถุง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social) อธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการอธิบายข้อมูล และค่าทางสถิติ ประกอบไปด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วสรุปผลการศึกษาวินิจฉัยนำเสนอในรูปแบบลักษณะของการใช้ตารางประกอบ ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อน้ำชาสารบรรจุถุงของผู้บริโภคจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อน้ำชาสารบรรจุถุง จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง มาประมวลผลด้วยโปรแกรมและนำเสนอโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในรูปของการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อน้ำชาสารบรรจุถุงในจังหวัดเพชรบุรีซึ่งเป็นวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อน้ำชาสารบรรจุถุง โดยการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง มาประมวลผลด้วยโปรแกรมและนำเสนอโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดคะแนนของระดับความสำคัญของปัจจัยตามมาตรวัดแบบ Likert (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า39) มีการกำหนดเกณฑ์การจัดระดับความสำคัญออกเป็น 5 ระดับโดยอาศัยการเปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่แบ่งโดยมีความกว้างแต่ละอันตรภาคชั้นที่เท่ากัน ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{การกำหนดความกว้างของแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ทำให้สามารถแบ่งคะแนนเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงว่า ปัจจัยนี้มีผลน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 แสดงว่า ปัจจัยนี้มีผลน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 แสดงว่า ปัจจัยนี้มีผลปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 แสดงว่า ปัจจัยนี้มีผลมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 แสดงว่า ปัจจัยนี้มีผลมากที่สุด